

Kraftig, blomstrende skærmsølvblad maskinbeskåret til en smal opret hæk, der kan høstes med portalhøster. Bladene har en sølvgrå overside, mens undersiden er helt dækket af sølvskinnende hår. Blomsterne er tvekønnede og bliver både vind- og insektbestøvet.

Sølvblad til maskinhøst

Skærmsølvblad vokser som buske eller træer, der skal holdes små og smalle for at kunne høstes med maskine. Planten blev tidligere kaldt for Klosterfruens syltetøjsbusk

✍ Hanne Lindhard og Helle Mathiasen, HortiAdvice samt Martin Jensen og Karen Koefoed Petersen, AU-Food, hlp@hortiadvise.dk

📷 Hanne Lindhard, Kim F. Nielsen og Martin Jensen

Skærmsølvblad er en løvfældende, stor busk eller et lille træ, der bliver mindst 3,5 meter. Planten, der bærer det latin-

ske navn *Elaeagnus umbellata*, er kraftigt voksende og fuldt hårdfør i Danmark. Bladene har en sølvgrå overside, mens undersiden er helt dækket af sølvskinnende hår. Blomstringen sker fra sidst i april og langt hen i maj med mange små, hvidgule blomster, der dufter sødt og tiltrækker bier. Rodnettet består af højtliggende, tykke hovedrødder med ganske få siderødder. Skærmsølvblad trives på

Danbær

- I projektet Danbær undersøges 12 arter og 32 sorter af nye bærkulturer for egnetheden til dyrkning og maskinhøst under danske forhold.
- Danbær er støttet af Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget.

de fleste jordtyper – dog ikke fugtige jorde – og foretrækker en solrig plads.

Økologisk dyrkning

Buske blev plantet ved AU-Food i Årsløv i foråret 2016 med en planteafstand på 1,5 meter og dyrket efter økologiske retningslinjer og holdt usprøjtet. Buskrækken bliver holdt mekanisk ren for ukrudt og forårsgødet med 50 kg kvælstof fra pilleret, kompostet hønsegødning. Sølvblad har samliv med en art strålesvamp, *Frankenia* sp., hvilket sætter den i stand til at udnytte luftens kvælstof.

Tabel 1. Udbytte 2017-2019, bærstørrelse i 2019, indhold af syre og sukker i bærrene i 2017 samt bemærkninger om smagen af friske bær

Sort	Udbytte tons/ha			Bærstørrelse gram/bær	Syre mg/g	Sukker brix	Smagen af friske bær
	2017	2018	2019	2019			
Marzhane	1,8	7,5	12,2	0,52	3,7	20,5	Frisk, behagelig sødme, god smag
Red Cascade	1,0	5,1	1,2	0,38	9,3	11,0	Frisk, lidt neutral
Sweet'n Tart	0,9	8,6	2,2	0,56	16,3	12,8	Frisk, behagelig syrlig
Newgate	0,8	5,2	2,1	0,28	9,6	13,1	Lidt fad smag
Ruby	0,3	8,9	3,1	0,54	15,1	11,5	Frisk, god smag

Sølvblad er således kvælstofsamlende. Måske behøver den slet ikke at gødes med kvælstof.

Planterne er meget robuste, og der er ikke registreret angreb af sygdomme eller skadedyr, hverken på veddet, bladene eller bærrene.

Træformning

I Danbær-projektet afprøves fem sorter af sølvblad. Alle sorterne er vokset godt til, så de fyldte pladsen ud i 2018. Ønsker man at maskinhøste, skal sidegrenene fjernes totalt for at undgå, at de små træers ved bliver beskadiget eller træerne revet op ad jorden.

Vi har således erfaret, at træerne skal sidebeskæres med maskine, fra de er unge, så de holdes i en smal, hækliggende træform. Måske vil det også være en fordel at rodbeskære træerne. Det afprøves i øjeblikket. Mest egnet til maskinhøst er sorten Ruby, som ikke er så kraftigt voksende som de øvrige sorter.

Sorten Ruby lige før høst. Bærrene er små, røde og runde, vejer cirka 0,5 gram og har en forholdsvis stor kerne.

Høstede bær af sorten Ruby. Der kan høstes et flot produkt uden urenheder, når høstmaskinen indstilles rigtigt.

Sorter og udbytter

Buskene blev høstet allerede i 2017. I 2018 svingede udbytterne fra 5,2 til 8,9 tons pr. hektar. I 2019 havde vi forårsfrost, der reducerede udbyttet i alle sorter undtagen i den sentblomstrende Marzahne. Den gav et flot udbytte på 12 tons pr. hektar. Bærrene høstes i begyndelsen af oktober, dog høstes Ruby, der er relativt svagtvoksende, 7-10 dage før de øvrige sorter.

Bærrene, der indeholder én forholdsvis stor sten, varierer i størrelse fra godt 0,5 gram for Marzahne, til kun 0,28 gram for Newgate. Smagen er skarp, men den ændrer sig ved kogning eller tørring. Bærrene er velegnede til syltetøj og gele, dog skal stenene fjernes i forbindelse med fremstillingen. Planten blev tidligere kaldt for Klosterfruens syltetøjsbusk. ■

Frydenlund Slots Plantage søger Faglært gartner

...eller lignende med stort plantekendskab og maskinkendskab.

Da vores nuværende medarbejder har søgt nye udfordringer, har du muligheden for en spændende stilling som gartner/gartnermedhjælper i de smukke historiske omgivelser ved Frydenlund slot.

Vores plantage dækker 22ha hvoraf 17ha er med frugttræer fordelt blandt på 35 sorter, vi vil gerne drive plantagen hen mod større bæredygtighed og øge biodiversiteten betragteligt på vores arealer.

Du bliver en del af et team, hvor du bliver den primære person på maskiner.

Følgende primære opgaver vil høre under din stilling:

- Kørsel med traktor, med forskellige værktøjer, gødsning, sprøjtning, græsslåning, udføre sprøjtebehandlinger både til konventionel og økologisk dyrkning.
- Deltage i høst og etablering af nye frugtområder.
- Alm gartnerarbejde.
- Det er en stor fordel at kunne udføre små reparationer.

Dine faglige og personlige kompetencer

- Du er faglært gartner eller lignende og brænder for at arbejde med frugttræer og vedligeholdelse.
- Du skal have gode samarbejdsevner og være en god sparringspartner
- Det er et stort plus hvis du har maskinkendskab og er fiks på fingrene til evt. selv at kunne stå for mindre reparationer og vedligehold af landbrugsmaskiner/-redskaber.
- Du skal være punktlig, engageret og være i stand til at varetage og udføre opgaverne når vejret og føret tillader det.
- Du har et sprøjtecertifikat.

Vi tilbyder

- En ansættelse på en arbejdsplads i stor udvikling.
- Et varieret job.
- Høj grad af frihed under ansvar.
- Et godt socialt miljø og en familievenlig arbejdsplads.
- Arbejdstiden ligger normalt fra kl. 7 om morgen, men der kan være travle perioder hvor andre mødetider er nødvendige.

Ansættelse snarest muligt.

Er du interesseret i jobbet bedes du sende en ansøgning senest den 27. december til post@frydenlundslot.dk

Frydenlund Allé 23B
DK-2950 Vedbæk
Driftleder Plantagen,
Lisbet Dahl Larsen
Tlf. +45 30 71 76 42